



## **Informe justificatiu de la necessitat de contracte d'un servei de custòdia externa dels arxius d'històries clíniques i d'altres documents, i de l'arxiu de les mostres citològiques i histològiques de l'Hospital de Mataró.**

L'Hospital de Mataró (Consorti Sanitari del Maresme) és el centre que proveeix de serveis especialitzats de salut de nivell hospitalari a la població del Maresme Central, pel que fa a l'atenció dels pacients aguts, i a tot el Maresme, en el cas de dels serveis de Salut Mental.

Des de la seva posada en funcionament l'any 1999, el centre s'ha vist progressivament sotmès a reptes derivats tant de l'evolució demogràfica (en especial l'increment de població i l'envelliment) i les necessitats d'atenció a la salut, com dels canvis tecnològics i organitzatius que han fet evolucionar la forma de proveir els serveis sanitaris. En aquest darrer apartat cal esmentar l'intens desplegament de totes les formes ambulatories de tractament, siguin mèdiques o quirúrgiques, i també de les proves diagnòstiques. Quant a l'activitat quirúrgica, el centre ja ha assolit el màxim operacional dels quiròfans existents i, tenint en compte les llistes d'espera i els nous casos d'indicació quirúrgica, és evident la necessitat d'augmentar el nombre de sales quirúrgiques. Totes aquestes circumstàncies van fer que existissin desajustaments entre els espais de treball i les necessitats assistencials per portar a cap una atenció adequada en termes de volum i qualitat.

L'Hospital de Mataró es troba en una situació en la que, amb una estructura dissenyada a principis dels anys 90, ha d'adaptar-se als requeriments assistencials actuals i alhora preparar-se per abordar el segon quart del segle XXI. Perquè l'Hospital de Mataró pugui donar resposta en termes de volum i qualitat a la demanda d'atenció sanitària de la població de la seva àrea, s'han portat a terme una sèrie d'actuacions estructurals, com el creixement i la modernització de l'hospital de dia general i onco-hematològic, l'increment de l'àrea quirúrgica, així com l'adequació d'algunes zones de serveis de suport. En un futur pròxim, caldrà reconsiderar també la dimensió del dispositiu d'internament (llits d'hospitalització).

Aquestes actuacions estructurals s'han pogut portar a terme gràcies a l'anàlisi previ a què es va sotmetre la utilització dels espais de l'hospital, identificant algunes propostes d'optimització, com va ser l'externalització dels espais ocupats per l'arxivament o l'emmagatzematge de



documents o altres materials que la nostra institució té obligació legal de custodiar i de mantenir-ne la integritat. Dins d'aquest àmbit s'hi troben diferents grups de materials:

- a) Les històries clíniques, que contenen les dades clíniques, fets assistencials, resultats de proves, etc. de totes les persones que han estat ateses en el passat, o amb processos actius en el present. L'hospital disposa d'unes 263.000 històries clíniques individuals que ocupen uns 3.872 metres lineals.
- b) Els documents de consentiments informats (CI), inclou tots els documents de CI quirúrgics, els quals consten publicats en el sistema d'informació assistencial, i els CI radiològics, els quals no consten publicats en el sistema d'informació assistencial del CSdM, que s'han de conservar en el seu format original, com a mínim, 15 anys des de la seva elaboració, segons la normativa vigent. Aquest tipus de documents ocupa un espai físic de 75 mL.
- c) Altre documentació assistencial, com són els registres de les màquines d'esterilització de l'àrea quirúrgica, que s'han de seguir custodiant per obligació legal. Aquests documents ocupen uns 226 metres lineals i la seva consulta és molt rara.
- d) Els documents dels assajos clínics, dipositats en 272 caixes de format divers, i que s'estima que ocupen uns 157 metres lineals. S'han de conservar durant un mínim de 15 anys també per obligació legal, malgrat que la probabilitat de la seva consulta és pràcticament molt baixa un cop tancat l'assaig.
- e) Materials del laboratori d'anatomia patològica que consisteixen en documents arxivats en suport paper (96 metres lineals), 900 capses que contenen mostres de teixits dins de blocs de parafina i 131 calaixeres on es guarden els vidres portaobjectes amb les preparacions histològiques i citològiques per a l'estudi microscòpic. L'abordatge actual de la patologia oncològica fa necessari, amb moderada freqüència, revisar les preparacions de pacients diagnosticats anteriorment, fins i tot anys, i inclús sotmetre les mostres de teixits a noves tècniques derivades dels avenços científics.

Tota aquesta documentació i els materials d'anatomia patològica ocupaven milers de metres lineals dins de les dependències del centre. Encara que en alguna ocasió pot ser necessari consultar qualsevol dels documents o materials descrits i, per tant, és imprescindible mantenir l'accessibilitat, l'organització dels arxius i la identificació de cadascun dels elements, la principal raó de la seva custòdia és l'obligació legal. Com que aquest deure es pot satisfer en



altres ubicacions físiques fora del centre, es va valorar positivament l'oportunitat que suposava l'alliberament d'aquests espais per a dedicar-los a l'atenció dels pacients enfront de mantenir-los dedicats al magatzematge documental.

Els documents que amb més freqüència podien ser consultats eren les històries clíniques, d'on cada any s'atenien unes de 12.500 sol·licituds de consulta, que es corresponien principalment amb els processos quirúrgics i els pacients ingressats a la Unitat de Cures Intensives. Amb el pas del temps, la necessitat de consultar aquestes històries clíniques en format paper ha anat en decreixent, ja que l'externalització de la documentació clínica ha permès que la major part de la informació sobre els pacients i els processos assistencials estigui registrada i disponible en qualsevol moment i des de qualsevol punt de l'hospital a través dels sistemes electrònics d'informació assistencial. En definitiva, el suport electrònic ha menat a una certa obsolescència del suport físic (paper, cel·luloide, etc.) per funcionalitat, rapidesa i ubiqüitat.

Per tant, i en la situació actual de desenvolupament de la documentació electrònica, cal preveure que el manteniment de l'arxiu a una ubicació externa no tindrà cap impacte en l'activitat d'urgències, consultes externes, exploracions i proves diagnòstiques, ni sobre bona part de l'activitat de l'àrea d'hospitalització.

En conclusió, l'Hospital de Mataró precisa dels espais que estaven destinats a l'arxivament documental per adequar la seva resposta assistencial a la demanda d'atenció de la seva població i el manteniment del servei de custòdia externa de l'arxiu d'històries clíniques ho possibilita. Tal i com s'ha evidenciat en els darrers anys, les conseqüències d'aquesta externalització són menors tenint en consideració el grau d'informatització dels processos assistencials assolit actualment.

Cal tenir en consideració, finalment, que el Consorci Sanitari del Maresme no disposa de locals d'emmagatzematge amb les característiques necessàries, ni dels serveis de logística ni personal propi per portar a cap el canvi d'ubicació mantenint la funcionalitat.

Joan Marc Parera Hernández  
Cap de servei de Documentació Clínica i Arxiu - Consorci Sanitari del Maresme (CSdM)

Mataró, 09 d'abril de 2024